

Ellex®
Valiunas

ES sankcijos Rusijai ir Baltarusijai:
ką turi daryti verslas?

2022 m. kovo 24 d.
Neringa Mickevičiūtė
Ellex Valiūnas Asocijuotoji partnerė

TRUMPAI

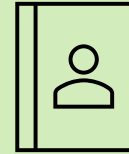
- Kokios priimtoms naujausios sankcijos
- Ką reikia žinoti ir tikrinti verslui:
  - Verslo partneris
  - Sandoris
- Praktiniai įgyvendinimo iššūkiai

Tarptautinių sankcijų tipai

**Ekonominės
sankcijos**

Politinės sankcijos

**Finansinės
sankcijos**

**Susisiekimo
sankcijos**

**Visuomeninės
sankcijos**

Finansinių ir ekonominių sankcijų taikymo sritys

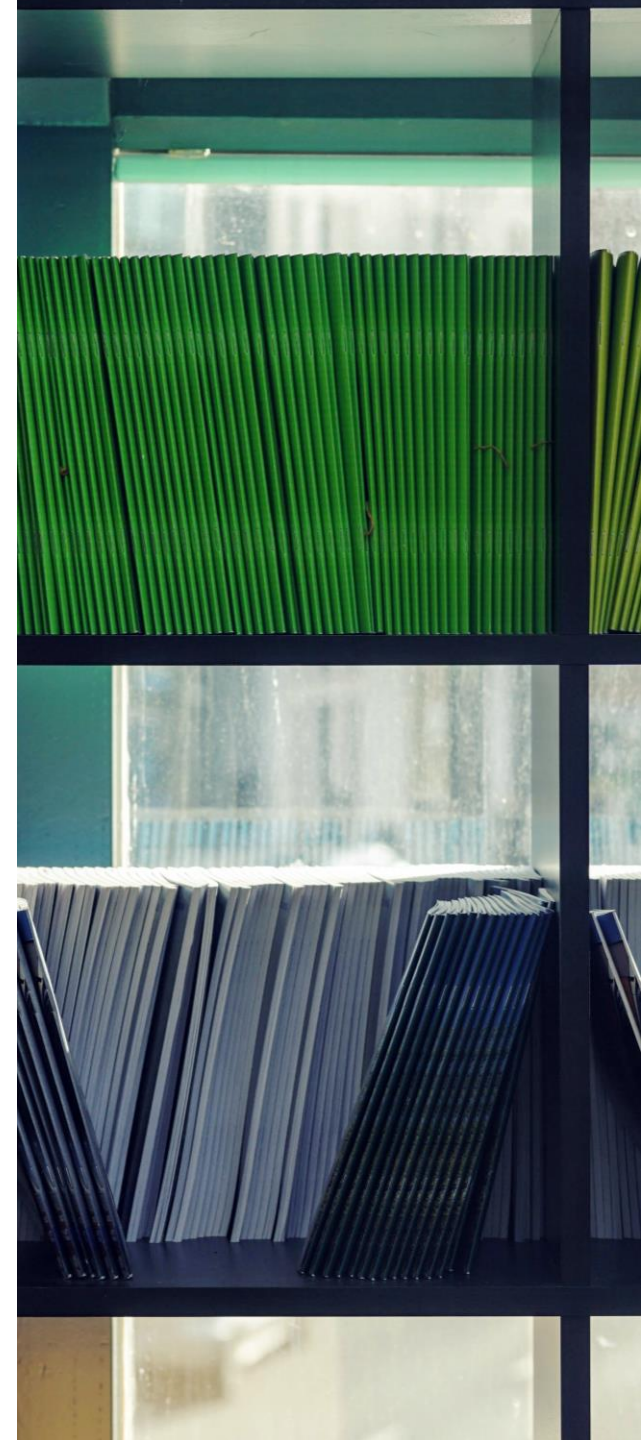
---

01. Sankcionuotiems asmenims priklausančių lėšų bei ekonominių išteklių įšaldymas.

02. Draudimas sankcionuotiems asmenims suteikti prieigą prie ekonominių išteklių.

03. Draudimas teikti finansines paslaugas.

04. Ribojimai tam tikriems ekonomikos sektoriams (prekybos, importo, eksporto, reeksporto, tranzito)

Į ką reikėtų atkreipti dėmesį: Rusija

Draudžiama techninė pagalba ir finansinė parama ginklų prekybai

Ekonominės

Eksportas:
dvigubos paskirties prekės;
naftos išgavimo įranga ir technologijos;

Prieigos prie kapitalo rinkų ribojimai

5 bankai

Prieigos prie kapitalo rinkų ribojimai

Rusijos centriniam bankui,
Rusijos vyriausybei bei minėtų subjektų valdomiems

Ekonominės

Eksportas:
+aviacijos ir kosmoso pramonės produkcijos

Finansinės sektorinės

Viešojo finansavimo prekybai su Rusija draudimas

Indėlių priėmimo ribojimai

Prieigos prie kapitalo rinkų ribojimai

CVPD teikiamų paslaugų ribojimai

Transporto

Draudimas Rusijos oro vežėjams tūpti/kilti/skristi ES erdvėje

EU 833/2014
Invazija į Krymą
EU 208/2014

EU 2022/262
(vasario 23 d.)
Karas Ukrainoje
EU 2022/260,261
(vasario 21-23 d.)

EU 2022/328
(vasario 25 d.)
Karas Ukrainoje

EU 2022/334
(vasario 25 d.)
Karas Ukrainoje
EU 2022/332,336
(vasario 25-28d.)

Finansinės sąrašinės
2021 m.:
7 asmenys

Finansinės sąrašinės
+ 362 asmenys (Rusijos Dūmos nariai, ministerijų atstovai, prezidento patarėjai, karininkai ir pan.)
+1 juridinis asmuo
+ 3 bankai

Finansinės sąrašinės
+ 108 asmenys (Putinas, Lavrovas, Rusijos Dūmos nariai, valstybės tarnautojai, prezidento patarėjai, karininkai ir pan.)
+8 Oligarchai + 1 banko vadovas
+ 7 „propagandininkai“
+ 1 juridinis asmuo

Finansinės sektorinės

Draudimas investuoti į Rusijos Tiesioginių investicijų fondo bendrai finansuojamus projektus

De-SWIFT:

Nuo 2022 m. kovo 12 d. draudžiama teikti specializuotas finansinių mokėjimų pranešimų paslaugas (7 bankai)

Euro banknotų pardavimo/eksporto ribojimai

Komunikacijos

Draudžiama transliuoti (sudaryti sąlygas transliuoti) „Russia Today“ ir „Sputnik“

EU 2022/345, 350
(kovo 1 d.)
Karas Ukrainoje
EU 2022/353
(kovo 2 d.)

Finansinės sąrašinės

+ 21 asmenys (Rusijos ir Baltarusijos valstybės tarnautojai ir pan.)

Ekonominės

Ekspertas:

+jūrų navigacijos prekės ir technologijos

EU 2022/394
(kovo 9 d.)
Karas Ukrainoje
EU2022/396,408
(kovo 9-10 d.)

Finansinės sąrašinės

+ 13 asmenys (stambių įmonių vadovai ir jų vaikai)
+ 145 asmenys (ratifikavę vyriausybės sprendimus dėl RF ir Donecko liaudies respublikos bei RF ir Luhansko liaudies respublikos draugystės sutarties).
+ atlikti ankstesnių sąrašų pakeitimai

Ekonominės

Ekspertas:

Prabangos prekės, viršijančios 300 Eur: arkliai, ikrai, spiritiniai gėrimai, cigarai, kvepalai, makiažo priemonės, oda, rankinės, drabužiai, kilimai, brangakmeniai, kristolo gaminiai, elektronikos prietaisai (>750 Eur), transporto priemonės: (>50 000) ir t.t.

Importas:

Geležis ir plienas (juodieji metalai)

Prieigos prie kapitalo rinkų ribojimai

Kapitalo įsigijimo ribojimai energetikos sektoriuje Rusijoje

Finansavimo ribojimai Rusijos energetikos sektoriui

Nuo 2022-04-15 kredito reitingo agentūros negali teikti paslaugų Rusijos rezidentams.

EU 2022/428
(kovo 15 d.)
Karas Ukrainoje
EU 2022/427

Finansinės sąrašinės

+ 15 asmenys (įskaitant Roman Abramovič)
+9 įmonės

Į ką reikėtų atkreipti dėmesį: Baltarusija

Reglamento (ES) 765/2006 pakeitimai

Pakeitimai:

- Praplėsti eksporto draudimai (transporto, telekomunikacijos, energijos, naftos ir mineralinių išteklių gavybos)
- Importo ribojimų praplėtimas (+cementas, geležies ir plieno, gumos produktai, inžinerinė ir techninė įranga).
- Praplėsti buvę importo ribojimai (kalio karbonato, naftos ir pan.)
- Plečiami prieigos prie kapitalo rinkos ribojimai.
- Įvedami viešojo finansavimo prekybai su Baltarusija draudimai.
- Įvedamas draudimas priimti bet kokius Baltarusijoje gyvenančių arba įsteigtų juridinių asmenų indėlius, kai tokių indėlių bendra vertė viršija 100000 EUR.
- Draudžiama Baltarusijos subjektams (tiek juridiniams, tiek fiziniams) tiekti, parduoti, ar eksportuoti euro banknotus.
- Tam tikri Baltarusijos bankai atjungti nuo SWIFT (atjungimas taikomas ir išvardintų bankų kontroliuojamoms įmonėms Baltarusijoje).
- Praplečiamas sankcionuotų asmenų sąrašas.

Ką reikia žinoti ir tikrinti verslui

Iššūkių: finansinės sankcijos

1. **Išsaldomos** visos [...] priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms ar su jais susijusiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms priklausančios, jų nuosavybe esančios, jų valdomos ar kontroliuojamos **lėšos ir ekonominiai ištekliai**.
2. **Nesuteikiama galimybė** [...] priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms ar su jais susijusiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms **tiesiogiai arba netiesiogiai naudotis lėšomis ar ekonomiais ištekliais** arba galimybė jais naudotis tų fizinių ar juridinių asmenų, subjektų arba organizacijų naudai.

ES: nuosavybės teisių ir kontrolės kriterijai

Nuosavybės kriterijus - 50 % ir daugiau nuosavybės teisių į subjektą arba daugumos dalies akcijų jame turėjimas.

Kontrolės kriterijai:

- a) turi teisę skirti arba pašalinti administracinio, valdymo ar priežiūros organo narių daugumą;
- b) pasinaudojęs savo balsavimo teisėmis paskyrė daugumą administracinių, valdymo ar priežiūros organų narių einamaisiais ir ankstesniais finansiniais metais;
- c) kontroliuoja daugumą akcininkų arba narių balsavimo teisių;
- d) turi vyraujančią įtaką (pagal susitarimą, pagal steigimo sutarties ar įstatų nuostatas, pagal įgaliojimą);
- e) turi teisę disponuoti visu juridinio asmens ar subjekto turtu ar jo dalimi;
- f) valdo juridinio asmens ar subjekto veiklą, skelbia konsoliduotąsias ataskaitas;
- g) solidariai dalijasi juridinio asmens ar subjekto finansiniais įsipareigojimais arba juos garantuoja;
- h) Kita.

Sankcijų apėjimo draudimas

Sankcijas įtvirtinantys teisės aktai įprastai nustato draudimą apeiti nustatytus ribojimus. Pavyzdžiui:

ES: „Draudžiama sąmoningai ir tyčia dalyvauti veikloje, kuria **siekiama išvengti arba dėl kurios išvengiama** [...] straipsniuose/dalyse nurodytų draudimų, įskaitant veiklą, kurį pakeistų [...] straipsnyje/dalyje nurodytus subjektus.“

„Draudžiama sąmoningai ir tyčia dalyvauti veikloje, kurios **tikslas arba poveikis yra tiesiogiai ar netiesiogiai apeiti** [...] straipsniuose/dalyse nustatytus draudimus.“

Galimi sankcijų vengimo pavyzdžiai:

- Prekių kilmės arba lėšų kilmės nuslėpimas.
- Galutinės prekių paskirties nuslėpimas.
- Naudos gavėjo tapatybės nuslėpimas.
- Prekių „konsolidavimas“.
- Prekių nukreipimas į „neutralias“ jurisdikcijas.

Praktiniai iššūkiai verslui

Sandorių patikra

- Produkcijos tikrinimas (tinkamos techninės specifikacijos, dokumentai)
- Sandorio dokumentų tikrinimas (pvz., ar sutartis atitinka taikomus reikalavimus, kad būtų laikomos pagrindinėmis ir patektų į išimtis pagal nustatytas datas)
- Susijusių su sandorių dokumentų/veiksmų neprieštaravimas sankcijoms

Verslo partnerių patikra

- Reikalinga turėti (surinkti, gauti) informaciją apie partnerį (įsk. atstovus, naudos gavėjus) (šaltinių problema)
- Sankcijų patikra (įrankiai, rankinis/automatinis tikrinimas)
- Jei nėra formalaus nuosavybės patvirtinimo, vis dėlto gali būti kontrolės elementas, kuris taip pat lemia sankcijų įgyvendinimą

KLAUSIMAI?

Ellex®
Valiunas

Neringa Mickevičiūtė

Asocijuotoji partnerė

T: +370 61555833

E: neringa.mickeviciute@ellex.legal